Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-01-18

LS 2015-1508

Landstingsstyrelsen

Motion 2015:45 av Thomas Eriksson m.fl. (MP) om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation

Föredragande landstingsråd: Peter Carpelan och Daniel Forslund

Ärendebeskrivning

Thomas Eriksson m.fl. (MP) har lämnat en motion om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting är en av Sveriges största huvudmän för hälso- och sjukvården samt landets i särklass viktigaste forskningsregion. Stockholms läns landsting har dessutom som första landsting i landet utarbetat en landstingsövergripande innovationsstrategi.

Landstinget har således två starka grenar som stödjer och driver förnyelsearbetet vari forskning och innovation är de bärande delarna. Med detta i ryggen kraftsamlar Stockholmsregionen därmed inom de forskningsområden där landstinget är ledande samt går i bräschen för e-hälsoutvecklingen i landet.

Stockholms läns landstings arbete med och inriktning för forskning, utveckling och utbildning (FoUU) framgår av Strategi för forskning, utveckling och utbildning för hälso- och sjukvården, tandvården och kollektivtrafiken som landstingsfullmäktige fattade beslut om i december 2015. Strategin stipulerar tydligt att landstingets engagemang i FoUU ska fokusera på kärnverksamheterna inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik. Syftet är att skapa och sprida kunskap för invånarnas bästa. Landstingets FoUU-medel ska utlysas i konkurrens och aktivt bidra till klinisk forskning som förbättrar prevention, behandling och bot av framförallt de stora sjukdomarna.

Stockholms läns landstings arbete med innovation och digitalisering styrs av en ny landstingsövergripande policy samt tillhörande strategier för innovation och digitalisering som landstingsfullmäktige fattade beslut om i november 2016. De nya styrande dokumenten för innovation och digitalisering är således strategiska ledningsverktyg för utveckling, förnyelse och förbättring av landstingets samtliga verksamheter.

Precis som FoUU-strategin är strategierna för innovation och digitalisering landstingsövergripande. Innovation är onekligen kopplat till FoUU men det är samtidigt viktigt att betona att framgångsrikt FoUU-arbete inte per automatik leder till innovationer. Det finns även innovationer som inte alls är kopplade till FoUU. Ett forskningsresultat eller en ny idé blir en innovation först när den skapar värde för användaren.

Inom Stockholms läns landsting finns det flera viktiga och angränsade processer att ta hänsyn till i såväl FoUU- som i innovationsarbetet. Utöver att de ska ta hänsyn till varandra så gäller det framför allt områdena digitalisering, kompetensförsörjning, hållbarhet samt styrning och ledning. I alla beslut som rör FoUU- eller innovationsfrågor ska hänsyn därför även tas till de styrande dokument som är relaterade till förutnämnda områden.

I enlighet med Trafikförvaltningens inriktning för forskning och innovation ska forskningssamverkan och forskningsuppdrag inom kollektivtrafik koncentreras till K2 som är ett nationellt kunskapscentrum för kollektivtrafik. Samverkan med och finansiering av Järnvägsgruppen vid Kungliga Tekniska Högskolan sker också.

Utöver Karolinska Institutet har Stockholms läns landsting även samverkansavtal med Kungliga Tekniska Högskolan och Stockholms Universitet. Landstingsstyrelsens förvaltning ser för närvarande även över på vilket sätt Handelshögskolan i Stockholm skulle kunna samverka med landstinget framgent. Syftet med att knyta samtliga ledande universitet i

regionen till landstinget är att skapa förutsättningar för ett bredare och tvärdisciplinärt samarbete med akademin samt att utöka landstingets fokus även till andra vetenskapliga discipliner såsom teknik.

Merparten av den forskning som landstinget finansierar syftar till att förbättra och utveckla hälso- och sjukvården utifrån patienternas behov. Ny kunskap och metodutveckling är de i särklass viktigaste hörnstenarna för att öka patientsäkerheten. I samarbetet med Kungliga Tekniska Högskolan riktas medel till Skolan för teknik och hälsa som har fokus på systemsäkerhet inom hälso- och sjukvården. Stockholms läns landsting finansierar därutöver en uppdragsutbildning om säker vård som landstingets medarbetare ges möjlighet att genomgå. Dessutom ska landstingsstyrelsens förvaltning utreda om landstingets VAL databas kan tillgängliggöras för en kontinuerlig kvalitetsevaluering av hälso- och sjukvården.

Sedan 1 januari 2016 gäller ett nytt regionalt ALF-avtal vid Stockholms läns landsting som inför begreppet universitetssjukvård i vilken forskning, utveckling och utbildning integreras än tydligare för att inkludera patienternas hela vårdprocess genom nätverkssjukvården. Universitetssjukvården ska utvärderas vart fjärde år utifrån klinisk nytta, bibliometri och tillgänglig infrastruktur för klinisk forskning.

Stockholms läns landsting är vid sidan av forskningen även landets viktigaste utbildningssäte. Den kliniska utbildningen är en integrerad del av hälso- och sjukvården samt en grundbult i hälso- och sjukvårdsuppdraget. Vid landstinget schemaläggs årligen cirka 92 000 elev- och studentveckor inräknat läkarnas allmän- och specialisttjänstgöring uppgår det till totalt 150 000 utbildnings- och studerandeveckor per år.

Således är det helt centralt att all landstingsfinansierad hälso- och sjukvård deltar i forskning och utbildning både på grund, - vidare, - och specialistnivå. Hälso- och sjukvårdens forsknings- och utbildningsuppdrag tydliggörs dels i "Strategi för forskning, utveckling och utbildning i hälso- och sjukvården, tandvården och kollektivtrafiken för Stockholms läns landsting", dels i "Kompetensförsörjningsstrategi för Stockholms läns landsting". Därför ska samtliga beslut som påverkar hälso- och sjukvården ställa krav på deltagande i forskning och utbildning vilka är två av hälso- och sjukvårdens grunduppdrag.

För närvarande pågår dessutom ett arbete mellan landstingsstyrelsens förvaltning och hälso- och sjukvårdsförvaltningen för att se över på vilket

sätt forskning och utbildning bättre kan säkerställas i gällande och kommande avtal med vårdgivare.

Verksamheterna vid Stockholms läns landsting måste på ett snabbare sätt än idag kunna tillgodogöra sig nya arbetssätt, bättre behandlingsmetoder och ny teknik för att uppnå ett mer effektivt resursutnyttjande och begränsa kostnadsutvecklingen. Att prioritera FoUUI i den dagliga verksamheten står därför inte i motsatsförhållande till andra arbetsuppgifter. Tvärtom är det något som måste ske för att skapa en bättre arbetsmiljö, bättre vårdförlopp och för att göra Stockholms läns landsting till en mer attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare. Medarbetarna är oftast de som har de bästa förutsättningarna för att identifiera problem och hitta lösningarna på dem. Medel avsätts därför årligen i innovationsfonden för att stimulera och hjälpa medarbetarna att utveckla verksamheterna.

Stockholms läns landsting tar nu ett samlat grepp och stärker förmågan genom att införa en helt ny innovationsorganisation. En koordinerande och samordnande central funktion har därför skapats under landstingsstyrelsens förvaltning genom en konsolidering av SLL Innovation och Idérådet. Denna centrala funktion ska bygga kompetens och stöd, främja en effektiv spridning och implementering av forskningsresultat och nya idéer, kartlägga regelverk som hindrar innovation, samla in idéer och projekt för att placera dessa i rätt testmiljö samt samverka med externa parter.

Genom att Stockholms läns landsting konsoliderar innovationsverksamheten internt skapas bättre förutsättningar för innovationsfrämjande samverkan med externa parter. Stockholms läns landsting ska uppmuntra, stödja och främja de inkubatorer, stiftelser och innovationsaktörer som finns och verkar i regionen genom att bli en bättre första kund och erbjuda raka och tydliga vägar in i landstinget. Stockholms läns landsting tar också ett samlat grepp över det ekonomiska stödet till externa samarbetspartner inom innovationsområdet som framgent kommer att få ansöka om medel i konkurrens utifrån definierade kvalitetskriterier. Medlens användning och nyttoeffekter kommer sedan att utvärderas årligen som en del av landstingets innovationsbokslut.

Stockholms läns landsting tar således forsknings-, utvecklings-, utbildnings- samt innovationsuppdragen på största allvar. Den nya organisationen med två separata beredningar under landstingsstyrelsen för FoUU respektive Innovation och IT har gjort att landstinget mer fokuserat än tidigare kan arbeta med ovanstående frågeställningar. Reformarbetet har gjort att landstinget på ett landstingsövergripande sätt bättre kan

arbeta med att utveckla landstingets föråldrade och för medarbetarna ofta tidsödande IT-system samtidigt som landstinget kan stärka sitt varumärke som en attraktiv och konkurrenskraftig forsknings- och utbildningspart. Det gör också att landstinget bättre kan tillvarata den inneboende kraft medarbetarna har samt bli en bättre samverkanspartner med akademi och näringsliv.

Beslutsunderlag
Arbetsutskottets protokoll den 22 november 2016
Forskningsberedningens protokollsutdrag den 17 november 2016
Innovationsberedningens protokollsutdrag den 10 november 2016
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 oktober 2016
Motion 2015:45

Irene Svenonius Peter Carpelan Daniel Forslund

Carl Rydingstam

§ 137
Motion 2015:45 av Tomas Eriksson m.fl. (MP) om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation
LS 2015-1508

Ärendebeskrivning

Thomas Eriksson m.fl. (MP) har lämnat en motion om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 oktober 2016
Motion 2015:45
Innovationsberedningens protokollsutdrag den 10 november 2016 med (S)- och (MP)-ledamöternas muntliga reservation
Forskningsberedningens protokollsutdrag den 17 november 2016 med (S)- och (MP)-ledamöternas muntliga reservation

Förslag och yrkande

Ordföranden yrkar bifall till landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Susanne Nordling (MP) och Erika Ullberg (S) yrkar bifall till motionen

Proposition

Ordföranden frågar på bifall eller avslag till yrkandena och finner att Arbetsutskottet beslutat bifalla landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet beslutar föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Reservation
Susanne Nordling (MP), Erika Ullberg (S), Dag Larsson (S) och Jens Sjöström (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

§ 43
Motion 2015:45 av Tomas Eriksson m.fl. (MP) om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation

LS 2015-1508

Ärendebeskrivning

Tomas Eriksson m.fl. (MP) har lämnat en motion om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 oktober 2016
Motion 2015:45

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till landstingsdirektörens förslag
S-ledamöterna samt MP-ledamoten yrkar bifall till motionen

Proposition

Ordförande ställer proposition och finner att forskningsberedningen beslutar enligt ordförandes förslag

Forskningsberedningens beslut

Forskningsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Reservation
S-ledamöterna samt MP-ledamoten reserverar sig till förmån för sina egna yrkanden.

Beslutsexpediering:
Arbetsutskottet
Akt

§ 48
Motion 2015:45 av Tomas Eriksson m.fl (MP) om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utbildning och innovation

LS 2015-1508

Ärendebeskrivning

Tomas Eriksson m.fl (MP) har lämnat en motion om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 oktober 2016
Motion 2015:45

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till landstingsdirektörens förslag.
S-ledamöternas förslag med instämmande av MP-ledamoten om bifall till motionen

Proposition

Ordföranden ställde de båda yrkandena mot varandra och fann att beredningen beslutat enligt ordförandens förslag.

Innovationsberedningens beslut

Innovationsberedningen beslutar att föreslå arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad

V-ledamoten meddelar att han inte deltar i beslutet.

Beslutsexpediering:
Arbetsutskottet
Akt

Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-10-31

LS 2015-1508

Landstingsstyrelsens
innovationsberedning
Landstingsstyrelsens
forskningsberedning

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -11- 01
Dnr LS 2015-1508
Rotel IV

Motion 2015:45 av Thomas Eriksson m.fl. (MP) om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation

Ärendebeskrivning

Thomas Eriksson m.fl. (MP) har lämnat en motion om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 oktober 2016
Motion 2015:45

Förslag till beslut

Forskningsberedningen respektive innovationsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Thomas Eriksson m.fl. (MP) har lämnat en motion om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation. I motionen föreslås bland annat att utredningar om att stärka landstinget som forsknings-, utvecklings-, utbildnings- och innovationsorganisation (FoUUI) ska genomföras samt även en organisationsöversikt över regionens FoUUI-främjande aktörer. Motionärerna önskar också att krav på deltagande i FoUUI ska finnas i alla avtal med vårdutförare och i ägardirektiv till landstingets egna verksamheter. Förvaltningen driver arbetet med forskning, utveckling, utbildning och innovation utifrån de styrande dokument som landstingsfullmäktige har fastställt. Landstinget är en stark forskningsorganisation. Stockholms läns landsting i samverkan med omgivande akademi producerar varje år mer än 3100 vetenskapliga artiklar. Detta är mer än 40 % av landets samlade medicinska produktion.

Cirka 3 100 forskare är verksamma i landstingets lokaler. Totalt omsätter den kliniska forskningen och utbildningen cirka 5,5 miljarder kronor i samverkan med Karolinska Institutet.

Bakgrund
Thomas Eriksson m.fl. (MP) har lämnat en motion om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation. I motionen föreslås att forskningsberedningens och innovationsberedningens uppdrag tydligt vidgas i enlighet med landstingets huvuduppdrag. Motionärerna önskar också att ett antal större strategiska och internationella forskningssamarbeten av typen Triple helix initieras samt att landstinget genomför en FoUUI-satsning för ökad patientsäkerhet. Vidare föreslås att en organisationsöversikt över regionens FoUUI-främjande aktörer genomförs i syfte att tydliggöra och kraftsamla detta stöd. Motionärerna för också fram att FoUUI ska stå inskrivet i alla vårdval och avtal med olika vårdutförare samt i ägardirektiv till landstingets egna enheter. I motionen föreslås också att en FoUUI- satsning för ökad patientsäkerhet ska genomföras. Slutligen föreslås att en utredning av hur landstinget kan förstärkas som forskningsorganisation ska genomföras.

Överväganden
Förvaltningen arbetar med forskning, utveckling och utbildning (FoUU) utifrån den strategi för forskning, utveckling och utbildning för hälso- och sjukvården, tandvården och kollektivtrafiken i Stockholms läns landsting som fullmäktige fattade beslut om den 15 december 2015 (LS 1310-1325). Strategin slår fast att landstingets FoUU-arbete ska stärka landstingets kärnverksamheter; hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Syftet är att skapa och sprida kunskap för invånarnas bästa. Hälso- och sjukvården förändras och Stockholms läns landstings resurser till klinisk forskning ska inriktas på att överbrygga kunskapsluckor och skapa prevention, behandling och bot av framförallt stora folksjukdomar. Fokus är på den patientnära forskningen och att forskningens resultat snabbare implementeras i hälso- och sjukvården.

Landstinget finansierar en omfattande forskningsverksamhet. Merparten av de medel som avsätts till forskning, utveckling, utbildning och innovation är kopplade till vetenskapliga discipliner med en traditionellt tydlig koppling till hälso- och sjukvården. Insatser för att bredda den verksamheten till att även innefatta andra vetenskapliga discipliner har dock skett under de senaste åren.

Landstinget har tecknat samarbetsavtal med Stockholms universitet (LS 1411-1390) och Kungliga tekniska högskolan, KTH, (LS 2015-1096) om forskning och utbildning. Avtalen ger förutsättningar för samarbete kring

forskning och utbildning med samtliga fakulteter på Stockholms universitet och KTH. Syftet är att ge förutsättningar för ett bredare samarbete med akademin och inkludera nya discipliner i den forskning landstinget finansierar. Bland projekt som har beviljats medel inom ramen för dessa samarbeten (LS 2016-1312 och LS 2016-1313) kan nämnas Klimatfärdplan 2050 mot en klimatneutral region, utveckling av ett nytt energi- och kostnadseffektivt tunnelbanekoncept, utveckling av ett världsunikt biopsisystem samt utveckling av metoder och verktyg för sociala nyttoberäkningar inom kollektivtrafiken.

Det nya nationella (LS 1408-0934) och regionala ALF-avtalet (LS 1411-1389) fokuserar på införandet av universitetssjukvård vilket medför att klinisk forskning inom hälso- och sjukvården successivt ska omstruktureras så att den når patientens hela vårdprocess. Inom denna vård ska det finnas ett tydligt akademiskt ledarskap med ansvar för att utveckla kvaliteten i hälso- och sjukvården och att skapa de bästa förutsättningarna för klinisk forskning och utbildning.

Stockholms läns landsting har tillsammans med Karolinska Institutet beviljats finansiering ur den Europeiska Regionalfonden för att utveckla näringslivssamverkan med program 4D som syftar till att förbättra vård inom fyra diagnosområden. Landstinget är också en aktiv deltagare i det europeiska innovationskonsortiet EIT Health som samlar vårdgivare, akademi och näringsliv. Syftet med EIT Health är att skapa innovationer för ett hälsosamt liv och ett aktivt åldrande genom att knyta ihop verksamheter inom sex framstående europeiska innovationscentra.

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning att det kan vara värdefullt för landstinget att delta i fler forskningssamarbeten som exempelvis Triple Helix. I FoUU-strategin framgår att det är en viktig del av landstingets arbete att öka sitt deltagande i sådan forskning. I landstingets FoUU-budget (LS 2016-0251) för 2017, som beslutades i arbetsutskottet den 25 oktober 2016, finns medel avsatta för administrativt stöd till forskare i processen med att ansöka om medel och hantera beviljade medel från EU:s program och fonder, exempelvis EU:s forsknings- och innovationsramprogram Horisont 2020 och EU:s regionalfonder.

I landstingets strategi för innovation (LS 2016-0833) som ska behandlas i fullmäktige under hösten fastställs inriktningen för landstingets innovationsarbete. Bland annat framgår att landstingets innovationssystem ska vara mer sammanhållet och ha en närmare samverkan med viktiga aktörer regionalt, nationellt och internationellt. Innovationsarbetet ska också breddas så att det omfattar alla verksamheter och kopplas närmare till andra pågående utvecklingsarbeten.

Landstinget har med nuvarande administrativa indelning inte ansvaret att samordna FoUUI-främjande aktörer i länet. Detta arbete leds av länsstyrelsen inom ramen för arbetet med den regionala innovationsstrategin Innovationskraft Stockholm. Länsstyrelsen i Stockholms län har, utifrån sin roll som tillväxtansvarig myndighet i Stockholms län, tagit fram en aktörskarta över innovationsfrämjande aktörer, Innovationsstödjande aktörer i Stockholmsregionen, Rapport 2012:9. Kartläggningen bidrar till att ge en så heltäckande bild som möjligt över de aktörer som ingår i systemet samt deras roll och funktion i olika delar av innovationsprocessen.

Merparten av den forskning som landstinget finansierar har ett direkt syfte att utveckla och förbättra vården utifrån patienternas behov. Den nya kunskapen och metodutvecklingen stärker patientsäkerheten. I samarbetet med KTH riktas medel till Skolan för teknik och hälsa, STH, som har fokus på systemsäkerhet inom hälso- och sjukvården. Landstinget finansierar också en uppdragsutbildning om säker vård som landstingets medarbetare ges möjlighet att delta i. Landstingets arbete med framtidens vårdinformationsmiljö är avgörande för att uppnå en ökad patientsäkerhet och ökade möjligheter till patientdelaktighet i enlighet med den nya patientlagen (2014:821).

I strategin för FoUU fastslås att FoUU ska genomsyra landstingets hela verksamhet. Därför ska alla beslut som påverkar hälso- och sjukvårdens utformning säkerställa möjligheten att bedriva klinisk forskning, utveckling och utbildning. En del av de vårdavtal landstinget har tecknat med privata utförare innehåller krav på deltagande i forskning och utbildning. Krav på deltagande i utbildning tydliggörs också ytterligare i den kompetensförsörjningsstrategi (LS 2015-0998) som ska behandlas i fullmäktige under hösten. I ägardirektiven för landstingets hälso- och sjukvårdsverksamheter finns krav på att verksamheterna ska bedriva klinisk forskning och utbildning samt samverka med akademin. Förvaltningen arbetar tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningen för att säkerställa att privata utförare deltar i forskning och utbildning i den omfattning och med sådan kvalitet som landstinget önskar.

Den kliniska utbildningen är en integrerad del av hälso- och sjukvården. I Stockholms läns landsting schemaläggs årligen ca 92 000 elev- och studentveckor i hälso- och sjukvården (2015). Inklusive AT- och ST-utbildningarna uppgår det till totalt cirka 150 000 schemalagda utbildningsveckor. En förutsättning för detta är att den verksamhetsförlagda utbildningen tillvaratas i samband med organisering och styrning av hälso- och sjukvård. En del i det är en väl fungerande

pedagogisk struktur som möjliggör genomförande av utbildningsuppdraget inklusive kompetensutveckling.

Förvaltningen arbetar systematiskt med FoUUI med utgångspunkt i de styrande dokument som fullmäktige har fastställt. För att uppnå effekt och goda resultat krävs ett långsiktigt arbete. Förvaltningen ser inte att det finns behov av en översyn inom området för tillfället. Arbete utifrån den av fullmäktige fastslagna inriktningen bör ske under en längre tid för att kunna ge effekt. En eventuell översyn av hur landstinget kan stärkas ytterligare som forskningsorganisation kan lämpligen ske inför det att nya styrande dokument på området ska tas fram. Då finns också möjlighet att utvärdera det arbete som skett utifrån strategierna. I det nationella ALF avtalet regleras en kontinuerlig utvärdering av den kliniska forskningens nytta samt landstingets förmåga att skapa en forskningsinfrastruktur som möjliggör genombrottsforskning. Detta kommer att ske med en extern bedömningskommitté vart fjärde år med start 2018.

Stockholms läns landsting i samverkan med omgivande akademi producerar varje år mer än 3100 vetenskapliga artiklar. Detta är mer än 40 procent av landets samlade medicinska produktion. Cirka 3 100 forskare är verksamma i landstingets lokaler. Totalt omsätter den kliniska forskningen och utbildningen cirka 5,5 miljarder i samverkan med Karolinska Institutet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anne Rundquist
Tillförordnad landstingsdirektör

Jan Andersson
Forskningsdirektör

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2015-12-15

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -12- 15
Dnr. LS 2015-1508

2015: 45

Motion från (MP) om att tydliggöra och kraftsamla landstingets forskning, utveckling, utbildning och innovation

Forskning, utveckling, utbildning och innovation (FoUUI) är nödvändiga inslag för att skapa en långsiktig hållbarhet i landstingets verksamheter. Detta innefattar främst förbättrad hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik.

Samtidigt som denna motion läggs i fullmäktige så uppdateras landstinget FoUU-strategi. Ursprungligen var denna strategi tänkt att i uppdaterad version inkludera även innovationsområdet. Så har nu inte blivit fallet, utan innovationsområdet får sin egen strategi. Från Miljöpartiets sida ser vi denna uppdelning som olycklig eftersom innovation tveklöst är kopplad till FoUU.

MP anser att FoUUI är ett absolut fundament för att landstinget ska ha möjlighet att långsiktigt bedriva bästa möjliga verksamhet för samhällsmedborgare och skattebetalare. Vi ser också vikten av att ständigt utveckla Stockholmsregionens konkurrenskraft inom forskningsområdet. Genom att uppmuntra till innovationer i landstingsverksamheter och nytänkande forskning som skapar fler gröna jobb i regionen vill vi undvika att kompetens och forskningsverksamheter tvingas flytta härifrån. Vi vill därför lyfta ett antal centrala aspekter som bör inkluderas eller konkretiseras i landstingets fortsatta arbete.

FoUUI för hela landstinget

Miljöpartiet vill att landstinget satsar bredare än idag, vilket innebär att även andra områden än medicin och vård ges utrymme i strategin. Så har skett till viss del i den nya FoUU-strategin, men vi ser en fortsatt utvecklingspotential. Exempel på sådana områden kan vara tekniska och beteendevetenskapliga aspekter kring transporter och kollektivtrafikresande, energisparande teknik kopplat till landstingets fastigheter och anläggningar, samt sociala innovationer för bättre samverkan mellan landsting och kommuner. Genom att landstinget initierar forskning inom områden som leder till energieffektiviseringar för landstingets verksamheter, smarta klimatåtgärder för regionen och innovativa transportlösningar för medborgarna kan landstinget ta ett större ansvar för den regionala utvecklingen. Detta kräver i sin tur att forskningsberedningens uppdrag vidgas samt att de olika verksamhetsdelarnas organisationer anpassas för att kunna genomföra forskningsinsatser inom sina respektive områden.

Forskningssamverkan - Triple helix

Vi vill också se att strategin tydligt anger att landstinget ska verka för ett antal större strategiska och internationella forskningssamarbeten av typen triple helix (det vill säga samverkan landsting, akademi och företag/industri). Patientföreningar har också en viktig roll i denna samverkan. Det handlar om att ansöka om medel tillsammans med partners inom ramen för EU:s forskningsprogram Horisont 2020, men vi behöver ännu mer samarbeten för att stärka vår konkurrenskraft och för att bygga broar mellan olika verksamheter och fält. Vi vill utreda hur SLL kan förstärkas som forskningsorganisation.

Splittrade stödresurser?
För att forskare och entreprenörer med idéer ska kunna lyckas krävs ett framgångsrikt partnerskap med det offentliga. Inkubatorer och stiftelser likt Flemingsberg Science är ett sådant exempel på en verksamhet just med detta syfte. Från Miljöpartiets sida ser vi dock ett problem med att det finns många olika verksamheter av den här typen och att många av dessa organisationer är små och beroende av enskilda personers kompetens och engagemang. Vi vill därför genomföra en organisationsöversikt med syftet att samla flera av dessa organisationer till färre men kraftfulla aktörer som med större tyngd kan arbeta med att utveckla morgondagens företag i regionen.

Tid för utbildning
Det är också viktigt att tydliggöra utbildningens betydelse för framtida kompetensförsörjning. Det finns idag stora orostecken om framtida brist på utbildad personal inom många vårdyrken. Det behövs därför en strategi för att säkra en fortsatt god bemanning av de verksamheter som landstinget ansvarar för, och då främst med avseende på hälso- och sjukvård. En annan aspekt av kompetensförsörjningen är att det idag tar för lång tid att omsätta forskning i praktisk nytta både i samhället och i landstingets verksamheter. Det är därför nödvändigt att införa luft i systemen. Personalen måste ha tid för att ta till sig FoUUI och att ha tid att undervisa ny personal. Idag när en stor del av personalen går på knäna är det svårt att prioritera FoUUI i den dagliga verksamheten.

Tydliga avtal
Det finns ett behov av att lyfta FoUUI inom landstingets egna verksamheter men också att vara tydlig i avtal med fristående utförare. Uppdraget till våra akutsjukhus om forskning och kliniska studier behöver bli tydligare och framförallt behöver kraven på att redovisa resultat av genomförda insatser skärpas. FoUUI ska vara tydligt inskrivet i alla vårdval, avtal och i ägardirektiv till landstingets egna enheter.

FoUUI för ökad patientsäkerhet
Vi menar att patientsäkerhet fortsättningsvis ska vara ett prioriterat område. Detta med tanke på de uppskattningsvis 700 dödsfallen och tusentals övriga vårdskador per år som vården orsakar bara i Stockholms län. Vi vill genomföra en omfattande FoUUI-satsning för ökad patientsäkerhet, t ex inom områden som kommunikation och interprofessionell samverkan, läkemedel, antibiotikaresistens, beslutsstöd, vårdlogistik och IT.

Landstingsfullmäktiga föreslås besluta

att forskningsberedningens och innovationsberedningens uppdrag tydligt vidgas i enlighet med landstingets huvuduppdrag

att ett antal större strategiska och internationella forskningssamarbeten av typen triple helix initieras.

att en organisationsöversikt över regionens FoUUI-främjande aktörer genomförs i syfte att tydliggöra och kraftsamla detta stöd.

att utreda hur SLL kan förstärkas som forskningsorganisation.

att FoUUI står inskrivet i alla vårdval och avtal med olika vårdutförare samt i ägardirektiv till landstingets egna enheter.

att genomföra en FoUUI-satsning för ökad patientsäkerhet

Tomas Eriksson

Michel Silvestri

Vivianne Gunnarsson

Thomas Bengtsson

Martin Sahlin

Shadi Larsson

Aviva Barczewska

Kristin Lilieqvist

MALIN FIJEN PACSAY

Susanne Nordkvist

Ndumbe Bah Ohman

Bengt Annebäck